

Ruimteproductiviteit

bekijk online versie:

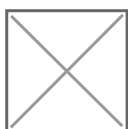
<https://indicatoren.omgeving.vlaanderen.be/indicatoren/ruimteproductiviteit>

Temporeel bereik	Laatste update
------------------	----------------

2000-2022	01/08/2025
-----------	------------

De Vlaamse ruimteproductiviteit verbetert

De ruimteproductiviteit geeft de verhouding weer tussen het reëel bruto binnenlands product (BBP) en het ruimtegebruik, uitgedrukt in hectaren bebouwde percelen. Door onvolledige data op Europees niveau wordt hier het ruimtegebruik van Vlaanderen in zijn geheel gebruikt. De gegevens zijn dus inclusief die van de huishoudens.

De totale oppervlakte aan bebouwde percelen (bodembezetting volgens het Kadaster) neemt toe sinds 2005. M.u.v. de COVID-jaren 2019 en 2020, waarin de economische activiteit afnam, was de toename van het BBP relatief gezien groter dan de procentuele toename in het ruimtegebruik. De ruimteproductiviteit verbetert dus doorheen de tijd. In 2022 nam de toename in bebouwde oppervlakte wat af in vergelijking met de voorbije jaren.

Huishoudens, industrie en handel & diensten blijven ruimte innemen, ten koste van landbouw

De ruimte ingenomen door [huishoudens](#), [industrie](#) en [handel & diensten](#) blijft jaarlijks toenemen, ten koste van de ruimte die wordt ingenomen door landbouw. Sinds 1995 is volgens de gegevens van het Kadaster ongeveer 60 000 ha landbouwgrond ingenomen door huishoudens (ongeveer 50 000 ha) en bedrijven (industrie en handel & diensten ongeveer 10 000 ha). Ruimtegebruik door andere categorieën, zoals natuur en bos, is relatief constant gebleven.

Verbeteringen in de ruimteproductiviteit worden vooral gerealiseerd in de [industrie](#) en de [handel & diensten](#). De procentuele groei van de toegevoegde waarde in deze sectoren ligt hoger dan de procentuele toename in het ruimtegebruik. Handel & diensten kunnen over het algemeen ook meer toegevoegde waarde creëren op een beperktere oppervlakte. De verbetering in ruimteproductiviteit is dus ook te wijten aan de verandering van de structuur van de economie en het belangrijker worden van de dienstensector.

Meer details over de evolutie van het ruimtegebruik staan in het [Ruimterapport Vlaanderen](#), alsook in het [eindrapport van landgebruik en ruimtebeslag in Vlaanderen, toestand 2022](#).

De Vlaamse ruimteproductiviteit scoort gemiddeld in Europa

Vlaanderen stond in 2018 in de Europese middenmoot. De ruimteproductiviteit ligt in de best scorende landen 2 tot 3 keer hoger dan in Vlaanderen. De relatieve vooruitgang in Vlaanderen in de voorbije 20 jaar is gelijkaardig aan die in de Europese landen. Ten opzichte van onze buurlanden scoren we het minst goed.

Vlaanderen heeft een hoog [ruimtebeslag](#). We nemen veel ruimte in om te wonen, te werken en ons te verplaatsen. Vlaanderen zat in 2018 dan ook bij de meest verstedelijkte regio's in Europa, met een aandeel 'built-up area' van 7,5%. België zat met 4,9% bijna 4 keer hoger dan het Europees gemiddelde van 1,3%, na Malta de hoogste verstedelijkingsgraad.

Vlaanderen is ook één van de dichtst bevolkte regio's in Europa, met overal in de regio een relatief hoge bevolkingsdichtheid. Echt lage dichtheden zoals in het oosten van Duitsland, Noord-Frankrijk of het noorden van het Verenigd Koninkrijk komen in Vlaanderen nergens voor. Gebieden als de Nederlandse Randstad, Greater London en Malta zijn dan weer dichter bevolkt dan het Vlaams verstedelijkt gebied.

In vergelijking met het Europese gemiddelde wonen weinig Vlamingen in een appartement. Daardoor gebruiken we in verhouding veel ruimte voor wonen.

Meer details over de positie van Vlaanderen in Europa qua ruimtegebruik staan in het [Ruimterapport Vlaanderen](#).

Aanvullende informatie

Het ruimtegebruik is berekend op basis van de totale oppervlakte van bebouwde percelen zoals geregistreerd in de Bodembezetting op basis van het Kadasterregister. Deze gegevens zijn beschikbaar sinds de jaren '80. Hierbij dient opgemerkt te worden dat dit een onderschatting is van het totale ruimtebeslag, waarbij men ook rekening houdt met wegenis en alle andere niet-gekadastreerde elementen, zoals voetbalterreinen.

Voor de vergelijking van Vlaanderen met Europese landen is de bebouwde oppervlakte becijferd op basis van de 'built-up area' oftewel het bebouwd gebied zoals opgenomen in Eurostat op basis van de 3-jaarlijkse LUCAS-survey (Land Use and Coverage Area frame Survey). 'Built-up areas' zijn gebieden bedekt met gebouwen en serres. Straten en andere verharde oppervlaktes zijn hierbij niet inbegrepen. De Europese statistiek wijkt af van de statistiek gebruikt voor de jaarlijkse evolutie in Vlaanderen, maar laat wel een vergelijking met andere landen toe.

De evolutie van het BBP in Vlaanderen is uitgedrukt in kettingeuro's met referentiejaar 2015. Het BPP in kettingeuro's is een synoniem voor het BBP in constante prijzen en

wordt berekend aan de hand van het groeipercentage. Bij een vergelijking tussen landen is het BBP uitgedrukt in euro koopkrachtpariteiten, omdat zo'n vergelijking niet mogelijk is met kettingeuro's.

Brondata

[Statbel – Bodembezetting op basis van het Kadasterregister](#)

[Statistiek Vlaanderen – BBP Vlaanderen](#)

[Statistiek Vlaanderen – BBP Europese landen](#)

[Eurostat – Bebouwde oppervlakte Europese landen](#)

[Eurostat – Land ingenomen door bebouwd oppervlakte per NUTS 2 regio](#)

Referenties

[Poelmans, L., Janssen, L., Hambsch, L. \(2023\), Landgebruik en ruimtebeslag in Vlaanderen, toestand 2022, uitgevoerd in opdracht van het Vlaams Planbureau voor Omgeving.](#)

[Landgebruik – Departement Omgeving](#)

[Ruimtegebruik – Statistiek Vlaanderen](#)

Bovenliggende onderwerpen

[Productiviteit](#)